

REFERAT Ældrerådet d. 24-08-2017

Mødedato Torsdag d. 24. august 2017 kl. 10:30

Mødested Nicolaiplads 6 - Festsalen

Mødedeltagere Ingelise Johnsen, Jytte Duus Andersen, Christian Gøttig (Fravær), Svend Aage Schiermer, Ellen Andersen Toldshøj, Inger Rotne, Bent E. Nielsen, Ritta Ravnholt (Fravær), Henry Clausen, Molle Lykke Nielsen, Bent R. Justesen, Niels Erik Thrane, Lisbeth Kessler

Indholdsfortegnelse

Selvværd og Sammenhæng.....	3
Orientering fra Ældrerådets formand.....	4
Orientering fra underudvalg og information fra pleje- og aktivitetscentre.....	5
Orientering fra Ældrerådets bisiddere.....	6
Bevillingskontrol medio 2017.....	7
Budget 2018 - Ændringsforslag for Seniorpolitik.....	11
Bevillingsnoter 2018 - Seniorpolitik.....	17
Årsrapport for utilsigtede hændelser 2016.....	18
Sammensætning af Ældrerådets underudvalg og kontaktpersoner for brugerråd og bruger- pårørend	20
Kommunikation og informationsbladet 60+.....	21
Generel orientering til Ældrerådet.....	22
Eventuelt - emner til opfølgning.....	23

Punkt 1: Selvværd og Sammenhæng

16/19132

Resumé

I december 2016 godkendte Seniorudvalget projektgrundlaget for projekt Selvværd og Sammenhæng. Fase 1 af projektet er nu gennemført, og resultatet af denne fase samt planen for næste fase præsenteres på udvalgsrådet den 16. august 2017.

Sagen behandles i

Seniorudvalget, Ældrerådet (orientering).

Forslag

Senior- og Socialdirektøren foreslår

at planen for fase 2 i projekt Selvværd og Sammenhæng godkendes,

at resultaterne af fase 1 i projekt Selvværd og Sammenhæng tages til efterretning.

Sagsfremstilling

I december 2016 godkendte Seniorudvalget projektgrundlaget for projekt Selvværd og Sammenhæng. Fase 1 af projektet er nu gennemført. Fire designere har i 3 måneder gennemført en brugerundersøgelse igennem interview og observationer blandt borgere, der modtager hjælp fra forvaltningen. Det er blevet opsummeret i en række hovedindsigter, som efterfølgende har dannet grundlag for en række strategiske leveregler for forvaltningens ansatte og en udviklingsplan med fokusområder for, hvor forvaltningen skal udvikle sine tilgange og ydelser de kommende år. De strategiske leveregler og fokusområderne er kædet sammen med Selvværdsstrategien.

På udvalgsrådet den 16. august 2017 præsenteres de strategiske leveregler og udviklingsplanen med fokusområder.

Beslutning Seniorudvalget den 16-08-2017

Seniorudvalget godkendte,

at planen for fase 2 i projekt Selvværd og Sammenhæng godkendes og,

at resultaterne af fase 1 i projekt Selvværd og Sammenhæng tages til efterretning.

Beslutning Ældrerådet den 24-08-2017

Orienteringen fra udviklingschef Anne Schødts Nielsen taget til efterretning.

Bilag

Bilag 1A strategi.pdf

- Bilag 1 Selvværd og Sammenhæng.pdf

Punkt 2: Orientering fra Ældrerådets formand

14/113

Resumé

Formanden for Ældrerådet giver på mødet orientering om udvalgt nyt for Ældrerådet.

- Dialogmøde med Seniorudvalget den 14. august 2017 vedr. budget 2018
- Temamøde med Seniorudvalget den 16. august 2017 vedr. måltidsforsyning i fremtiden
- Møde med faglige seniorer den 22. august 2017
- Frivilligfest den 13. september 2017
- Seniordag den 25. oktober 2017

Sagen behandles i

Ældrerådet (orientering).

Forslag

Senior- og Socialforvaltningen foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Ældrerådet den 24-08-2017

Ældrerådet fremsender en skrivelse til Danske Ældreråd og Regionsældrerådet omkring den demografiske udfordring og økonomien i kommunerne.

Afbud fra Jytte Duus Andersen og Inger Rotne til frivilligfesten den 13. september 2017.

Niels Erik Thrane, Inger Rotne, Jytte Duus Andersen, Svend Aage Schiermer, Bent Nielsen og Lisbeth Kessler deltager i seniordagen den 25. oktober 2017.

Formandens orientering taget til efterretning.

Punkt 3: Orientering fra underudvalg og information fra pleje- og aktivitetscentre

14/114

Resumé

Ældrerådets underudvalg giver på mødet en orientering fra underudvalgenes arbejde, og Ældrerådets medlemmer forelægger relevant information fra pleje- og aktivitetscentre.

Sagen behandles i

Ældrerådet (orientering).

Forslag

Senior- og Socialforvaltningen foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Ældrerådet den 24-08-2017

Orienteringen taget til efterretning.

Punkt 4: Orientering fra Ældrerådets bisiddere

14/115

Resumé

Orientering fra Ældrerådets bisiddere.

Sagen behandles i

Ældrerådet (orientering).

Forslag

Senior- og Socialforvaltningen foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Ældrerådet den 24-08-2017

Ingen punkter.

Punkt 5: Bevillingskontrol medio 2017

17/9385

Resumé

Bevillingsstatus pr. ultimo juni 2017 viser et samlet forbrug på 333,8 mio. kr. vedrørende serviceudgifter. Det svarer til, at der på nuværende tidspunkt er brugt 52,1 % af Seniorudvalgets korrigerede budget.

Budgettet er under pres forårsaget af en stigning i antallet af borgere i, antallet af henvisninger samt en stigning i borgere med særlige behov. Der er iværksat en række tiltag, der skal imødekomme presset og det er derfor på nuværende tidspunkt vanskeligt at forudsige den forventede overførsel til 2018.

Vedrørende lejetab ældreboliger er der ultimo juni en forbrugsprocent på 42,0.

Bevillingsstatus danner samtidig grundlag for den samlede bevillingskontrol medio 2017. Bevillingskontrollen medfører budgetkorrektioner på netto -15.000 kr. i 2017 under Seniorudvalgets politikområde.

Sagen behandles i

Seniorudvalget, Ældrerådet (orientering), Økonomiudvalget (fælles sag), Byrådet (fælles sag).

Forslag

Senior- og Socialdirektøren foreslår,

at orienteringen om bevillingsstatus pr. 30. juni 2017 tages til efterretning,

at bevillingskontrollen godkendes med de i sagsfremstillingen nævnte korrektioner.

Sagsfremstilling

For seniorpolitik kan budgetrealiseringen ultimo juni 2017 vedrørende serviceudgifter opstilles således:

Serviceudgifter	Korrigeret budget	Forbrug	Forbrugsprocent	Note
i 1.000 kr.	2017	30.06.17	30.06.17	
Driftsikring af boligbyggeri Vonsild Have Kvarteret	93	-	0,0	
Kollektiv trafik (handicapkørsel)	6.779	3.233	47,7	
Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	2.279	990	43,5	
Andre sundhedsudgifter (lægekørsel)	1.717	397	23,1	
Pleje og omsorg m.v. af ældre og handicappede	579.094	305.320	52,7	
Forebyggende indsats for ældre og handicappede	38.692	19.227	49,7	
Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring	8.923	3.294	36,9	
Plejevederlag og hjælp til sygeartikler o.lign. ved pasning	3.028	914	30,2	

af døende i eget hjem				
Kontaktperson døvblinde	453	389	85,9	
I alt	641.058	333.765	52,1	1

Note 1

Det skal bemærkes, at der ofte er betalingsforskydninger, som medfører at forbrugsprocenten ikke kan bruges som direkte indikator for budgettets realisering. Til sammenligning kan oplyses, at forbrugsprocenten på samme tidspunkt sidste år var på 51,9.

Budgettet er under pres forårsaget af en stigning i antallet af borgere og antallet af henvisninger fra sygehuset. Samtidig med at borgere udskrives tidligere fra sygehuset bliver forløbene mere komplekse, især i forhold til pleje, fortsat behandling og koordinering af indsatsen, hvilket presser budgettet. Herudover opleves en stigning i borgere med særlige behov på plejecenterområdet. Se i øvrigt også vedlagte bilag omhandlende øget pres grundet fortsat udbygning af det nære sundhedsvæsen og sektorovergange.

Samtidig er der i budgettet forudsat et fald i efterspørgselsprocenten for de 75+ årige, idet der i regi af seniorpolitikken arbejdes med at kunne imødekomme det fremtidige behov.

Der er iværksat en række tiltag, der skal imødekomme presset, bl.a.

- Styrket faglig fokus på fritvalgsområdet
- Styrket indsats i forhold til rehabiliteringsforløb efter SEL §83A
- Styrket rehabiliterende indsats for de borgere, der modtager sundhedslovsydelser
- Indsats i forhold til at forebygge behovet for ekstra ressourcer til borgere med særlige behov
- Fokus på de videredelegerede ydelser

I øvrigt henvises til beskrivelsen af de iværksatte tiltag i sagen om budgetrealiseringen ultimo april 2017, jf. seniorudvalgets møde den 7. juni 2017.

Det er på nuværende tidspunkt vanskeligt at forudsige den forventede overførsel til 2018, men pt ses en forventet budgetoverskridelse på omkring 10-12 mio. kr. i 2017 efter at effekten af alle de iværksatte tiltag er fratrukket. Udviklingen følges tæt.

Sideløbende hermed arbejdes der med de besluttede reduktioner i forhold til områdets andel af de tværgående strategiske projekter, effektiviseringer i forhold til synergi, værdighedsteknologi og personalepolitiske tiltag mv.

For seniorpolitik kan budgetrealiseringen ultimo juli 2017 vedrørende udgifter til lejetab opstilles således:

Øvrige områder uden for servicerammen	Korrigeret budget	Forbrug	Forbrugsprocent	Note
i 1.000 kr.	2017	30.06.17	30.06.17	
Ældreboliger	1.959	822	42,0	
I alt	1.959	822	42,0	2

Note 2

Budgettet for ældreboliger forventes overholdt. Det skal bemærkes, at udgifter til lejetab er udenfor servicerammen.

Nærværende bevillingsstatus danner grundlag for den bevillingskontrol, der samlet set gennemføres i Kolding Kommune pr. medio 2017. Bevillingskontrollen indeholder følgende ansøgninger under Seniorudvalgets politikområde:

1. Lavere pris- og lønudvikling fra 2016 til 2017 end indregnet i budgettet. Dette resulterer i, at Seniorpolitik reduceres med 1.924.000 kr.
2. Analyse vedr. mellemkommunale betalinger resulterer i, at Seniorpolitik reduceres med 30.000 kr.
3. Budgetteknisk korrektion afledt af ny Samarbejdsaftale for borgere med respirationsinsufficiens. Aftalen er godkendt i Byrådet den 27/2-2017 og vurderes med den nuværende borgersammensætning at være udgiftsneutral for Kolding Kommune. Aftalen medfører, at der overføres 1.000.000 kr. fra 2017 og frem fra Socialpolitik til Seniorpolitik.
4. Jf. KL's budgetvejledning for 2018 tilføres korrektion i 2017 på 939.000 kr. vedr. sektorskrivelser for ældre og sundhed (Forbedret tandsundhed for de svageste ældre, National demenshandlingsplan og Kræftplan IV). Er en del af lov- og cirkulæreprogrammet. Beløbet modsvares under tilskud og udligning.

Herefter ser budget og forventet regnskab for 2017 således ud:

Seniorpolitik, service (i hele 1.000 kr.)	
Korrigeret budget 2017	641.058
Andel af reduceret PL-fremskrivning	-1.924
Øvrige korrektioner*	1.909
I alt	643.043
Forventet regnskab 2017	653.043
Forventet overskud (+) / underskud (-)	-10.000

*Andel af lov- og cirkulæreprogram, overførsler mellem bevillinger m.v.

Seniorpolitik, øvrige områder uden for servicerammen, ældreboliger (i hele 1.000 kr.)	
Korrigeret budget 2017	1.959
Andel af reduceret PL-fremskrivning	
Øvrige korrektioner*	
I alt	1.959
Forventet regnskab 2017	1.959
Forventet overskud (+) / underskud (-)	0

*Andel af lov- og cirkulæreprogram, overførsler mellem bevillinger m.v.

Centralforvaltningens bemærkninger

Der er ikke yderligere bemærkninger til punktet.

Beslutning Seniorudvalget den 16-08-2017

Seniorudvalget tog bevillingsstatus pr. 30.juni 2017 til efterretning og godkendte bevillingskontrollen med de i sagsfremstillingen nævnte korrektioner.

Beslutning Ældrerådet den 24-08-2017

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Øget pres grundet fortsat udbygning af det nære sundhedsvæsen og sektorovergange

Punkt 6: Budget 2018 - Ændringsforslag for Seniorpolitik

17/6466

Resumé

Der er udarbejdet ændringsforslag vedrørende:

- SEN-S-01 Aktivitetsstigning seniorområdet – scenarie 1
- SEN-S-02 Aktivitetsstigning seniorområdet – scenarie 2
- SEN-S-03 Aktivitetsstigning seniorområdet – scenarie 3
- SEN-S-04 Aktivitetsstigning seniorområdet – scenarie 4
- SEN-S-05 Stigning i udgifter til borgere med særlige behov på plejecentrene
- SEN-S-06 Drift- og vedligeholdelsesudgifter affødt af køkkenrenovering
- SEN-S-07 Blodprøvetagning i eget hjem
- SEN-S-08 Sikre styringen af seniorområdet ved forbedring af ledelsesinformation
- SEN-S-09 Mundhygiejneprojektet på plejecentrene
- SEN-S-10 Fysisk udviklingsplan for Senior- og Socialforvaltningen
- SEN-S-11 Flytning af City hjemmeplejegruppe
- SEN-A-01 Renovering Vesterløkke
- SEN-A-02 Køkkenrenovering Vesterløkke
- ADM-S-01 Stigende antal henvisninger vedrørende hjemmehjælp og sygepleje.

Tilføjelse til resumé

Der er udarbejdet ændringsforslag vedrørende:

- SEN-A-03 Lovliggørelse af pavillon på Catolhavegyden og tilknyttede omkostninger

Herudover er der sket redaktionelle ændringer af ændringsforslag

- SEN-S-03 Aktivitetsstigning seniorområdet – scenarie 3
- SEN-S-08 Sikre styringen af seniorområdet ved forbedring af ledelsesinformation
- SEN-S-10 Fysisk udviklingsplan for Senior- og Socialforvaltningen

Sagen behandles i

Seniorudvalget, Ældrerådet (dialogmøde), Seniorudvalget.

Forslag

Senior- og Socialdirektøren foreslår,

at Seniorudvalget beslutter hvilke ændringsforslag, der skal oversendes til Seniorudvalgets 2. behandling.

Nyt forslag

Senior- og Socialdirektøren foreslår,

at ændringsforslagene, med undtagelse af SEN-S-01, SEN-S-02 samt SEN-S-04, medtages i det samlede katalog over ændringsforslag til budget 2018 med overslagsår.

Sagsfremstilling

De stående udvalg har mulighed for at fremsende ændringsforslag til budget 2018. Alle ændringsforslag indgår i et katalog og skal have sin baggrund i en udvalgsbeslutning. Udvalgsforslagene skal være fremsendt senest den 18. august 2017.

Forslagsnr.	Tekst		2018	2019	2020	2021
SEN-S-01	Aktivitetsstigning seniorområdet – scenarie 1	Drift	1.617	2.638	7.316	14.938

SEN-S-02	Aktivitetsstigning seniorområdet – scenarie 2	Drift	3.800	7.417	13.841	21.345
SEN-S-03	Aktivitetsstigning seniorområdet – scenarie 3	Drift	6.597	10.421	18.191	26.321
SEN-S-04	Aktivitetsstigning seniorområdet – scenarie 4	Drift	14.357	21.498	32.866	44.641
SEN-S-05	Stigning i udgifter til borgere med særligt behov på plejecentrene	Drift	8.000	8.000	8.000	8.000
SEN-S-06	Drift- og vedligeholdelsesudgifter affødt af køkkenrenovering	Drift	1.120	1.120	1.120	1.120
SEN-S-07	Blodprøvetagning i eget hjem	Drift	300	300	300	300
SEN-S-08	Sikre styringen af seniorområdet ved forbedring af ledelsesinformation	Drift	1.035	420	420	420
SEN-S-09	Mundhygiejneprojektet på plejecentrene	Drift	0	400	400	560
SEN-S-10	Fysisk udviklingsplan for Senior- og Socialforvaltningen	Drift	450			
SEN-S-11	Flytning af City hjemmeplejegruppe	Drift	785	55	55	55
SEN-A-01	Renovering Vesterløkke	Anlæg	1.600			
SEN-A-02	Køkkenrenovering Vesterløkke	Anlæg Drift	2.500 160	160	160	160
ADM-S-01	Stigende antal henvisninger vedrørende hjemmehjælp og sygepleje	Drift	1.400	1.400	1.400	1.400

Der er udarbejdet 4 scenarier i forhold til aktivitetsstigningen på seniorområdet. De 4 scenarier kan kort beskrives således:

SEN-S-01 Aktivitetsstigning seniorområdet – scenarie 1 – Seniorpolitikens andel af 75+ med efterspørgsel på 20,5 % i 2018 og nedskrevet med 0,5 % point indtil 2020

Befolkningsprognosen viser en stigende tilgang ud i årene af borgere i alderen 75+. De forventede udgifter til hjemmepleje og sygepleje bygger på efterspørgsel og er meget påvirkelige overfor udviklingen i antallet af borgere i de forskellige aldersgrupper.

Det forventede forbrug i hjemmeplejen er beregnet på baggrund af en forudsætning om, at efterspørgselsprocenten for 75+ årige i hjemmeplejen falder til 20,5 % i 2018 og falder med 0,5 % point pro anno indtil 2020.

Det forventede forbrug i sygeplejen er beregnet ud fra befolkningsprognosen 2017 og efterspørgselsprocenten efter sygeplejeydelser for perioden maj 2015 til marts 2017. Der opleves en aktivitetsstigning i sygeplejen bl.a. forårsaget af et stigende behov for udførelse af nye og komplekse sygeplejefaglige opgaver. Der arbejdes med at imødegå aktivitetsstigningen.

Merudgiftsbehovet viser en samlet opgørelse over udgifterne til hjemmeplejen og sygeplejen.

SEN-S-02 Aktivitetsstigning seniorområdet – scenarie 2 – Seniorpolitikks andel af 75+ med efterspørgsel på 21 % i 2018 og frem

Befolkningsprognosen viser en stigende tilgang ud i årene af borgere i alderen 75+. De forventede udgifter til hjemmepleje og sygepleje bygger på efterspørgsel og er meget påvirkelig overfor udviklingen i antallet af borgere i de forskellige aldersgrupper.

Det forventede forbrug i hjemmeplejen er beregnet på baggrund af en forudsætning om, at efterspørgselsprocenten for 75+ årige i hjemmeplejen falder til 21,0 % i 2018 og ikke ændrer sig.

Det forventede forbrug i sygeplejen er beregnet ud fra befolkningsprognosen 2017 og efterspørgselsprocenten efter sygeplejedydelser for perioden maj 2015 til marts 2017. Der opleves en aktivitetsstigning i sygeplejen bl.a. forårsaget af et stigende behov for udførelse af nye og komplekse sygeplejefaglige opgaver. Der arbejdes med at imødegå aktivitetsstigningen.

Merudgiftsbehovet viser en samlet opgørelse over udgifterne til hjemmeplejen og sygeplejen.

SEN-S-03 Aktivitetsstigning seniorområdet – scenarie 3 – Seniorpolitikks andel af 75+ med aktuel efterspørgselsprocent

Befolkningsprognosen viser en stigende tilgang ud i årene af borgere i alderen 75+. De forventede udgifter til hjemmepleje og sygepleje bygger på efterspørgsel og er meget påvirkelig overfor udviklingen i antallet af borgere i de forskellige aldersgrupper.

Det forventede forbrug i hjemmeplejen er beregnet på baggrund af en forudsætning om, at efterspørgselsprocenten for 75+ årige i hjemmeplejen ikke ændrer sig i forhold til den aktuelle efterspørgselsprocent på 21,6%.

Det forventede forbrug i sygeplejen er beregnet ud fra befolkningsprognosen 2017 og efterspørgselsprocenten efter sygeplejedydelser for perioden maj 2015 til marts 2017. Der opleves en aktivitetsstigning i sygeplejen bl.a. forårsaget af et stigende behov for udførelse af nye og komplekse sygeplejefaglige opgaver. Der arbejdes med at imødegå aktivitetsstigningen.

Merudgiftsbehovet viser en samlet opgørelse over udgifterne til hjemmeplejen og sygeplejen.

SEN-S-04 Aktivitetsstigning seniorområdet – scenarie 4 – Seniorpolitikks andel af 75+ med aktuel efterspørgselsprocent og aktuel stigning i sygeplejedydelser.

Befolkningsprognosen viser en stigende tilgang ud i årene af borgere i alderen 75+. De forventede udgifter til hjemmepleje og sygepleje bygger på efterspørgsel og er meget påvirkelig overfor udviklingen i antallet af borgere i de forskellige aldersgrupper.

Det forventede forbrug i hjemmeplejen er beregnet på baggrund af en forudsætning om, at efterspørgselsprocenten for 75+ årige i hjemmeplejen ikke ændrer sig i forhold til den aktuelle efterspørgselsprocent på 21,6%.

Det forventede forbrug i sygeplejen er beregnet ud fra en vækstrate på 6% i leverede timer. Der opleves en aktivitetsstigning i sygeplejen bl.a. forårsaget af et stigende behov for udførelse af nye og komplekse sygeplejefaglige opgaver. Der arbejdes med at imødegå aktivitetsstigningen.

Merudgiftsbehovet viser en samlet opgørelse over udgifterne til hjemmeplejen og sygeplejen.

Herudover er der fremsat følgende forslag, der kort kan beskrives således:

SEN-S-05 Stigning i udgifter til borgere med særlige behov på plejecentrene

Der opleves en stigning i udgifterne til borgere med særlige behov på plejecentrene, eksempelvis til borgere der har psykiatriske problemstillinger, sygdomme forårsaget af misbrug eller udad reagerende adfærd som følge af demens og lignende.

SEN-S-06 Drift- og vedligeholdelsesudgifter affødt af køkkenrenovering

Udgifter til drift og vedligehold på de nyrenoverede køkkener på plejecentrene under Kolding Kommune er en direkte følgerkning af beslutningen om at renovere faciliteterne og opgradere udstyr og er dermed uafhængig af nuværende og

kommende arbejds gange.

SEN-S-07 Blodprøvetagning i eget hjem

Udgiften til blodprøvetagning i eget hjem er en udgift, som kommunen ikke tidligere har haft, idet sygehusene indtil 31. december 2016 har afholdt alle udgifterne. De forventede udgifter er opgjort på baggrund af kommunens udgifter til ordningen de første fire måneder i 2017.

SEN-S-08 Sikre styringen af seniorområdet ved forbedring af ledelsesinformation

Det fremgår af KL's budgetvejledning for ældreområdet, at aktivitetsudviklingen i højere grad kommer i fokus pga flere ældre og udbygningen af det nære sundhedsvæsen. For fortsat at kunne sikre styringen er der behov for en forbedring af ledelsesinformationen.

SEN-S-09 Mundhygiejneprojektet på plejecentrene

Senior- og Socialforvaltningen igangsatte i april 2014 pilotprojektet "En tand bedre – mundhygiejne for ældre på plejecentre" på Teglgårdsparken og Vonsild Have Kvarteret. I pilotprojektet blev mundhygiejnen på begge plejecentre forbedret. Seniorudvalget besluttede i juni 2016 at afsætte 680.000 kr. om året i 2016, 2017 og 2018 til at udbrede mundhygiejneprojektet til alle plejecentrene. Hvis projektet skal videreføres fra 1. januar 2019 vurderes det at koste 560.000 kr. om året. Beløbet i 2019 og 2020 er reduceret med beløb fra sats-puljeaftalen.

SEN-S-10 Fysisk udviklingsplan for Senior- og Socialforvaltningen

Seniorrådets fysiske udviklingsplan dækker perioden 2010-2018. Senior- og Socialforvaltningen foreslår, at der i 2018 udarbejdes en ny fælles fysisk udviklingsplan for hele Senior- og Socialforvaltningen med fokus på snitflader og synergier mellem seniorområdet, socialområdet og sundhedsområdet. Det foreslås, at udgiften på 900.000 kr. deles ligeligt mellem Seniorudvalget og Social- og Sundhedsudvalget.

SEN-S-11 Flytning af City Hjemmeplejegruppe

City Hjemmeplejegruppen har oplevet en markant stigning i antallet af tilknyttede borgere. Antallet af medarbejdere er tilsvarende vokset.

Stigningen i antallet af medarbejdere har medført, at det eksisterende lokale på Midtgården er for lille. I lokalet er der meget støj og mange forstyrrende forhold, hvilket har givet en anmærkning i forhold til arbejdsforholdene. Ligeledes er omklædningsforholdene ikke optimale og anvendes på dispensation fra arbejdsmiljøtjenesten. Der er fundet anvendelige lokaler i Bredgade 18, der dog kræver ændringer og istandsættelse. Flytningen afstedkommer øgede forbrugsudgifter.

SEN-A-01 Renovering Vesterløkke

Vesterløkke er et midlertidigt tilbud med 22 midlertidige pladser, 6 udskrivningspladser og 4 akutpladser. Fælles for borgerne er, at opholdet på Vesterløkke er midlertidigt og typisk varer op til 14 dage. Det betyder, at borgerne har kort tid til at "vænne" sig til Vesterløkke, og at der kontinuerligt er mange ind- og udskrivninger.

Der er derfor fokus på, at indretningen og miljøet på Vesterløkke er så overskueligt, hyggeligt og hjemligt som muligt og at udstyr og inventar bedst muligt understøtter de hyppige ind- og udskrivninger. For at imødekomme ovenstående foreslås diverse renoveringer på Vesterløkke.

SEN-A-02 Køkkenrenovering Vesterløkke

Vesterløkkens oprindelige køkken fra 1970 fremstår slidt og utidssvarende og trænger til at få opgraderet den fysiske ramme samt udskiftet nedslidt inventar. Ændringsforslaget baserer sig på Ingeniør'nes rapport fra gennemgang af kommunale plejecenterkøkkener i 2015. Ændringsforslaget skal ses i sammenhæng med renovering af øvrige køkkener på Seniorområdet, som renoveres med midler fra Sundheds- og Ældreministeriets pulje til renovering, etablering og genetablering af lokale køkkener på landets plejecentre. Vesterløkke opfylder ikke kriterierne for at komme i betragtning til denne pulje.

ADM-S-01 Stigende antal henvisninger vedrørende hjemmehjælp og sygepleje

Med henblik på at kunne foretage de nødvendige sagsbehandlingsskridt og overholde sagsbehandlingstider i forhold til et stigende antal borgere, der modtager hjemmehjælp og sygepleje, og det stigende antal henvisninger, der modtages fra den enkelte borger, foreslås det, at personalenormeringen i Senior- og Sundhedsrådgivningen udvides med tre PE.

Tilføjelse til sagsfremstilling

Der er udarbejdet forslag på:

Forslagsnr.	Tekst		2018	2019	2020	2021
SEN-A-03	Lovliggørelse af pavillon på Catolhavegyden og tilknyttede omkostninger	Anlæg Drift	2.150 495	240	240	240

Det fremsendte forslag kan kort beskrives således:

SEN-A-03 Lovliggørelse af pavillon på Catolhavegyden og tilknyttede omkostninger.

Det brugerstyrede hus Catolhaven er placeret i en pavillon ved Vonsild Skole. Pavillonen er midlertidig og tilladelse til at benytte lokalerne udløber ved udgangen af 2017.

Herudover er der sket redaktionelle ændringer vedr.:

- SEN-S-03 Aktivitetsstigning seniorområdet – scenarie 3
- SEN-S-08 Sikre styringen af seniorområdet ved forbedring af ledelsesinformation
- SEN-S-10 Fysisk udviklingsplan for Senior- og Socialforvaltningen

De redaktionelle ændringer består af tekstpræciseringer.

Beslutning Seniorudvalget den 14-08-2017

Seniorudvalget besluttede, at ændringsforslagene SEN-S-01, SEN-S-02 samt SEN-S-04 ikke fremsendes til det samlede katalog over ændringsforslag.

De øvrige ændringsforslag fremsendes, med få redaktionelle ændringer, til 2. behandling i Seniorudvalget.

Beslutning Seniorudvalget den 16-08-2017

Seniorudvalget besluttede, at ændringsforslagene SEN-S-01, SEN-S-02 samt SEN-S-04 ikke fremsendes til det samlede katalog over ændringsforslag.

De øvrige ændringsforslag fremsendes.

Beslutning Ældrerådet den 24-08-2017

Taget til efterretning.

Ældrerådet foreslår, at man tager initiativ til at finde aflastningspladser til værgemåls ansøgere, helst på plejehjem, hvor de senere kan få bolig.

Ældrerådet anbefaler at der afsættes timer i Borgerservice til personlig rådgivning til pårørende f.eks. ved flytning til plejehjem.

Ældrerådet anbefaler at normeringen på plejecentrene i aften- og weekenden forøges og at brugen af vikarer erstattes af fleksible ansatte.

Bilag

SEN-S-01 Aktivitetsstigning seniorområdet - scenarie 1

SEN-S-02 Aktivitetsstigning seniorområdet - scenarie 2

SEN-S-03 Aktivitetsstigning seniorområdet - scenarie 3

SEN-S-04 Aktivitetsstigning seniorområdet - scenarie 4

SEN-S-05 Stigning i udgifter til borgere med særlige behov på plejecentre

SEN-S-06 Drifts- og vedligeholdelsesudgifter affødt af køkkenrenovering.doc

SEN-S-07 Blodprøvetagning i eget hjem

SEN-S-08 Sikre styring af seniorområdet ved forbedring af ledelsesinformation

SEN-S-09 Mundhygiejneprojektet på plejecentrene

SEN-S-10 Fysisk udviklingsplan for Senior- og Socialforvaltningen

SEN-S-11 Flytning af City Hjemmeplejegruppe

SEN-A-01 Renovering Vesterløkke

SEN-A-02 Køkkenrenovering Vesterløkke.docx

SEN-A-03 Lovliggørelse af pavillion på Catolhavegyden

ADM-S-01 Stigende antal henvendelser vedrørende hjemmehjælp og sygepleje

Punkt 7: Bevillingsnoter 2018 - Seniorpolitik

17/6253

Resumé

Der er udarbejdet forslag til bevillingsnoter 2018.

Sagen behandles i

Seniorudvalget, Ældrerådet (orientering)

Forslag

Senior- og Socialdirektøren foreslår,

at bevillingsnote vedr. cafeteriapriser indarbejdes i budgetforslag 2018-2021,

at bevillingsnote vedr. Seniorområdet, demografiudviklingen indarbejdes i budgetforslag 2018-2021.

Sagsfremstilling

Byrådet kan vedtage, at der for specielle områder skal gælde særlige bevillingsbetingelser indeholdende pålæg, beføjelser eller begrænsninger i forhold til de på bevillingsoversigten opførte beløb. Ønsker til nye bevillingsnoter fremsættes af byrådets medlemmer.

Det foreslås, at følgende bevillingsnoter indarbejdes i budgetforslag 2018-2021:

Cafeteriapriser

Seniorudvalget bemyndiges til at fastsætte priserne i cafeterierne henhørende under seniorpolitik

Seniorområdet, demografiudviklingen

Det pålægges Kommunaldirektøren at sikre, at eventuelle midler fra finansloven, som er målrettet seniorområdet, tilføres seniorområdet. I det omfang det er muligt, inden for de centralt fastsatte vilkår, anvendes en del af midlerne fra 2018 og fremover til imødegåelse af demografiudfordringerne på området.

Beslutning Seniorudvalget den 16-08-2017

Seniorudvalget besluttede,

at bevillingsnote vedr. cafeteriapriser indarbejdes i budgetforslag 2018-2021

at bevillingsnote vedr. Seniorområdet, demografiudviklingen indarbejdes i budgetforslag 2018-2021

Beslutning Ældrerådet den 24-08-2017

Orienteringen taget til efterretning.

Punkt 8: Årsrapport for utilsigtede hændelser 2016

10/24465

Resumé

Kommunerne skal ifølge Lov om Patientsikkerhed i Sundhedsvæsenet rapportere utilsigtede hændelser i forbindelse med sundhedsfaglige ydelser.

Status for rapportering af utilsigtede hændelser for Kolding Kommune er, at der i 2016 er blevet rapporteret flere utilsigtede hændelser end året før. Stigningen skal ikke tolkes som en stigning i antallet af fejl, men som et udtryk for en kulturændring blandt sundhedspersonalet.

I 2016 har der været fokus på rapportering af utilsigtede hændelser i forbindelse med falduheld og medicinering.

Sagen behandles i

Social- og Sundhedsudvalget og Seniorudvalget.

Forslag

Senior- og Socialdirektøren foreslår,

at årsrapporten godkendes,

at Social- og Sundhedsudvalget drøfter om de er enige i de nævnte fokuspunkter i rapporten for 2017.

Sagsfremstilling

Formålet med at registrere utilsigtede hændelser er at understøtte patientsikkerheden ved at indsamle, analysere og formidle viden om utilsigtede hændelser og dermed skabe en systematisk læring.

Arbejdet med rapportering af utilsigtede hændelser er med til at give et overblik over de risikoområder, der er i forhold til patientsikkerhed. Ved at medarbejderne rapporterer utilsigtede hændelser i forbindelse med deres daglige arbejde er det muligt at få belyst, hvor der kan sættes ind for at højne sikkerheden for borgerne.

Rapporteringssystemet er ikke-sanktionerende, og et af de bærende principper i patientsikkerhedsordningen bygger på forståelsen af, at fejl ikke kan undgås, og at det er menneskeligt at fejle.

En utilsigtet hændelse er karakteriseret ved: 1) hændelsen ikke skyldes patientens sygdom, 2) hændelsen er skadevoldende eller kunne være skadevoldende og 3) hændelsen forekommer i forbindelse med behandling eller sundhedsfaglig virksomhed.

Status for rapportering af utilsigtede hændelser for Kolding Kommune er, at der i 2016 er blevet rapporteret flere utilsigtede hændelser end de foregående år. En stigning i antallet af indrapporterede utilsigtede hændelser kan være et udtryk for en kulturændring blandt sundhedspersonalet, og skal således ikke tolkes som et udtryk for, at der er sket en stigning i antallet af fejl.

Resultater fra årsrapporten 2016

Der er blevet rapporteret 2.711 utilsigtede hændelser i 2016.

Størstedelen af de rapporterede hændelser omhandler medicinering samt patientuheld.

Andelen af utilsigtede hændelser med alvorlighedsgraden 'Ingen skade' for Kolding Kommune svarer til den nationale andel på to tredjedele af alle rapporterede utilsigtede hændelser.

Andelene af utilsigtede hændelser med alvorlighedsgraderne 'Moderat' og 'Alvorlig' er meget lave, og svarer til andelen for 2015.

Der er rapporteret flest hændelser med hændelsessted i plejeboliger, og den næststørste gruppe er hjemmeplejen. At der er rapporteret flest utilsigtede hændelser her er ikke ensbetydende med, at der sker flere utilsigtede hændelser i plejeboliger end andre kommunale hændelsessteder, blot at der her rapporteres flest.

I 2017 ønsker styregruppen for utilsigtede hændelser på baggrund af årsrapporten, at der skal være fokus på følgende områder i forhold til arbejdet med tilsigtede hændelser:

- Sagsbehandlerne skal have fokus på den gode analyse og handlingsplan med henblik på at skabe læring
- Generel fokus på vidensdeling om gode forebyggelsesindsatser på tværs af områder
- Sektorovergange
- Rapportering fra private leverandører

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 21-06-2017

Social- og Sundhedsudvalget var enige i de nævnte fokuspunkter i rapporten for 2017 og besluttede at godkende årsrapporten.

Beslutning Seniorudvalget den 16-08-2017

Seniorudvalget godkendte årsrapporten og de nævnte fokuspunkter i rapporten for 2017.

Beslutning Ældrerådet den 24-08-2017

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Årsrapport 2016

Punkt 9: Sammensætning af Ældrerådets underudvalg og kontaktpersoner for brugerråd og bruger-pårørenderåd

13/20343

Resumé

Ældrerådet drøfter sammensætningen af Ældrerådets underudvalg og liste over kontaktpersoner for brugerråd og bruger-pårørenderåd for 2017.

Sagen behandles i

Ældrerådet.

Forslag

Senior- og Socialforvaltningen foreslår,

at sammensætningen af underudvalg og kontaktpersoner drøftes.

Beslutning Ældrerådet den 24-08-2017

Sammensætning af underudvalg og kontaktpersonliste blev tilrettet.

Bilag

Ældrerådets underudvalg pr. 24. august 2017

Ældrerådets kontaktpersoner til brugerråd og bruger- pårørenderåd for 2014-2017.pdf

Punkt 10: Kommunikation og informationsbladet 60+

11/10980

Resumé

Kommunikation og informationsbladet 60+.

- Input med de gode historier til valgannoncen den 23. september 2017.

Sagen behandles i

Ældrerådet (orientering).

Forslag

Senior- og Socialforvaltningen foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Ældrerådet den 24-08-2017

Ældrerådet nedsatte en arbejdsgruppe bestående af Ingelise Johnsen, Bent E. Nielsen og Henry Clausen i forhold til input til valgannoncen med de gode historier om Ældrerådets arbejde. Gruppen kommer med oplæg senest den 4. september 2017.

Punkt 11: Generel orientering til Ældrerådet

14/109

Resumé

Senior- og Socialforvaltningen giver på mødet en orientering om udvalgt nyt til Ældrerådet.

- Venteliste til plejeboliger ultimo juli 2017
- Vonsild Have Kvarteret
- Renovering af Elbo-køkkenet
- Værgemålsansøgninger og Vesterløkke
- Valg til Ældrerådet – status og udpegning af repræsentanter til valgarrangementer i uge 40 i brugerstyrede tilbud
- Tilmelding til Danske Ældreråds ældrepolitisk konference den 24 oktober 2017
- Pulje til bedre mad til ældre i eget hjem
- Frivillig fredag den 29. september 2017

Sagen behandles i

Ældrerådet (orientering).

Forslag

Senior- og Socialforvaltningen foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Ældrerådet den 24-08-2017

Orienteringen taget til efterretning.

Punkt 12: Eventuelt - emner til opfølgning

14/117

Resumé

Emner til opfølgning.

Sagen behandles i

Ældrerådet.

Beslutning Ældrerådet den 24-08-2017

Ingen punkter.